

บทที่ 2

งานวิจัย แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

กล่าวสำหรับเนื้อหาในบทนี้ทางผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงงานวิจัยต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับงานวิจัยชิ้นนี้ นอกจากนั้นแล้วทางผู้วิจัยยังจะได้กล่าวถึงเนื้อหาของแนวคิดและทฤษฎีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิมนุษยชน ทฤษฎีการจัดสรรในสังคม ทฤษฎีการส่งเสริมความเสมอภาค และทฤษฎีผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นแนวคิดและทฤษฎีที่ทางผู้วิจัยได้เลือกนำมาใช้ในงานวิจัยชิ้นนี้

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1.1. งานวิจัยเรื่อง การแก้ไขกฎหมายที่กีดกันคนพิการในการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม : ศึกษากรณี กฎหมาย และกฎระเบียบที่จำกัดสิทธิคนพิการในการประกอบอาชีพ โดย วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ และคณะ

การศึกษาวิจัยเรื่องการแก้ไขกฎหมายที่กีดกันคนพิการในการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม : ศึกษากรณีกฎหมาย และกฎระเบียบที่จำกัดสิทธิคนพิการในการประกอบอาชีพ เป็นการศึกษาเพื่อสำรวจความเป็นมาของบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่จำกัดสิทธิคนพิการในการประกอบอาชีพ บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่อาจถือได้ว่าขัดต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรืออาจทำให้มีการใช้ดุลพินิจอย่างไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ รวมทั้งสภาพปัญหาที่อาจถือได้ว่าเป็นการกีดกันคนพิการ โดยการพิจารณาคำขอเท็จจริงในปัจจุบันเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการประกอบอาชีพ รวมทั้งมาตรการทางกฎหมายและมาตรการทางสังคมในการคุ้มครองคนพิการ ทั้งนี้ เพื่อเสนอแนวทางในการป้องกันไม่ให้เกิดการออกกฎหมายที่มีข้อความที่เชื่อว่าเป็นการจำกัดสิทธิคนพิการในการประกอบอาชีพ และเพื่อปรับปรุงแก้ไขกฎหมายหรือร่างกฎระเบียบ รวมทั้งมาตรการทางสังคมในการคุ้มครองคนพิการที่ถูกกีดกันโดยไม่เป็นธรรม

การศึกษาในงานวิจัยชิ้นนี้ ได้ศึกษากฎหมายไทยทั้งระบบที่ส่งผลกระทบต่อการประกอบอาชีพของคนพิการแล้วนำมาเปรียบเทียบกับกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศออสเตรเลีย และประเทศญี่ปุ่น เฉพาะในประเด็นเกี่ยวกับสิทธิและความเสมอภาคของคนพิการในการประกอบอาชีพ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

ปัญหาการจำกัดสิทธิของคนพิการในการประกอบอาชีพ เกิดจากการกำหนดลักษณะของงานหรืออาชีพของคนพิการ ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักความเชื่อในศักยภาพคนพิการ การกำหนดคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามในการประกอบอาชีพในบทบัญญัติของกฎหมายด้วยถ้อยคำ และการใช้ดุลพินิจของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเกิดจากทั้งในกรณีที่กฎหมายเปิดโอกาสให้ใช้ดุลพินิจ ทั้งที่ไม่เปิดโอกาสให้ใช้ดุลพินิจ แม้ได้มีการบรรจุหลักปรัชญาความเชื่อในศักดิ์ศรีและ

ความเท่าเทียมกันของมนุษย์ และหลักปรัชญาความเชื่อในศักยภาพของคนพิการเอาไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และมีการตรากฎหมายที่เป็นไปตามหลักปรัชญาทั้งสองประการข้างต้น หลักปรัชญาทั้งสองประการก็ยังไม่สามารถบรรลุผล เนื่องจากยังมีกฎหมายที่ไม่เป็นไปตามหลักปรัชญาทั้งสอง และกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ อีกหลายฉบับที่มีลักษณะที่เป็นการจำกัดสิทธิของคนพิการในการประกอบอาชีพ หรือเปิดโอกาสให้หัวหน้าหน่วยงานใช้ดุลพินิจในการจำกัดสิทธิของคนพิการอยู่ พร้อมทั้งยังไม่มีกระบวนการที่มาเยียวยาแก้ไขความเสียหายของผู้ที่ถูกจำกัดสิทธิดังกล่าวโดยไม่เป็นธรรมให้ปรากฏเห็นอย่างชัดเจน ในขณะที่กฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายต่างประเทศ อันได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศออสเตรเลีย และประเทศญี่ปุ่นที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงานคนพิการได้บัญญัติขึ้นโดยอาศัยหลักการ 5 ประการ กล่าวคือ หลักการส่งเสริมศักยภาพ หลักการส่งเสริมความเสมอภาค หลักการห้ามเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม หลักการใช้มาตรการบังคับทางสังคม และหลักการบริหารจัดการแบบบูรณาการ ซึ่งล้วนมีรากฐานมาจากหลักปรัชญาความเชื่อในศักดิ์ศรีและความเท่าเทียมกันของมนุษย์ และหลักปรัชญาความเชื่อในศักยภาพของคนพิการ

ดังนั้นสำหรับประเทศไทยแล้วจึงจำเป็นต้องนำหลักปรัชญาความเชื่อในศักยภาพของคนพิการ และหลักปรัชญาความเชื่อในศักดิ์ศรีและความเท่าเทียมกันของมนุษย์ มาบัญญัติในกฎหมายตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับประเทศไทย และนำหลักปรัชญาทั้งสองมาเป็นแนวทางในการแก้ไขกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ โดยลักษณะของกฎหมายเกี่ยวกับคนพิการที่เหมาะสมกับประเทศไทย ควรมีลักษณะสำคัญดังต่อไปนี้คือ ส่งเสริมศักยภาพ ส่งเสริมให้เกิดความเสมอภาค ห้ามเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม และมีมาตรการบังคับทางสังคม โดยในส่วนของแนวทางในการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติกฎหมายที่จำกัดสิทธิของคนพิการในการประกอบอาชีพนั้นงานวิจัยชิ้นนี้มีความเห็นว่าควรเสนอให้มีการแก้ไขตามอำนาจอธิปไตยที่แบ่งออกเป็น 3 อำนาจหน้าที่ กล่าวคือ (1) ฝ่ายตุลาการ (2) ฝ่ายบริหาร (3) ฝ่ายนิติบัญญัติ โดยพิจารณาว่าการแก้ไขเพิ่มเติมหรือการตรากฎหมายอยู่ในอำนาจของฝ่ายใดที่จะทำได้ก็เสนอให้ฝ่ายนั้นเป็นผู้ดำเนินการพิจารณาแก้ไข โดยนอกเหนือจากงานวิจัยชิ้นนี้จะได้เสนอการป้องกันไม่ให้มีบทบัญญัติของกฎหมายตราออกมาจำกัดสิทธิของคนพิการในการประกอบอาชีพแล้ว งานวิจัยชิ้นนี้ยังเสนอให้มีการป้องกันและแก้ไขปัญหาในการใช้ดุลพินิจจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพของคนพิการอีกด้วย

2.1.2. งานวิจัยเรื่อง สวัสดิการที่รัฐจัดให้คนพิการ : มุมมองจากคนพิการ โดย ธิญญธร กัณหะวัฒน์

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของคนพิการและความต้องการของคนพิการต่อการรับบริการสวัสดิการจากภาครัฐ โดยศึกษาจากมุมมองของคนพิการ ซึ่งเป็นผู้รับบริการสวัสดิการโดยตรง เพื่อนำมาจัดทำเป็นข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายในการพัฒนา ปรับปรุง และแก้ไขนโยบายสาธารณะสำหรับคนพิการ โดยเน้นการศึกษาตามกลุ่มการบริการของพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ใน 4 ด้านกล่าวคือ ด้านการแพทย์ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านสังคม

ซึ่งผลการวิจัยจากงานวิจัยชิ้นนี้พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการดำรงชีวิตของคนพิการนั้นก็คือ เจตคติของคนในสังคมส่วนมากเป็นไปในทิศทางที่ยังไม่ถูกต้อง ทำให้คนพิการมีโอกาสทางการศึกษาน้อย ไม่ได้รับการพัฒนาสักร่างกายเท่าที่ควร ขาดโอกาสในการออกสู่สังคม ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางหรือใช้ชีวิตในที่สาธารณะ ทำให้โอกาสในด้านอาชีพน้อยตามไปด้วย นอกจากนี้จำนวนคนพิการไทยไม่มีความแน่นอนชัดเจนทำให้รัฐไม่สามารถประมาณการจัดงบประมาณที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาคนพิการได้ตรงตามสภาพความเป็นจริงส่งผลให้เกิดปัญหาตามมา

ดังนั้นในการกำหนดนโยบายสาธารณะของภาครัฐเพื่อเอื้ออำนวยคนพิการนั้น จำเป็นต้องเพิ่มการมีส่วนร่วมของคนพิการในขั้นตอนการกำหนดนโยบายด้วย ซึ่งจะส่งผลให้นโยบายสาธารณะนั้น ๆ สามารถที่จะตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้ภาครัฐควรให้ความสำคัญในการสร้างองค์ความรู้จำเพาะสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแต่ละประเภทและแต่ละระดับความพิการด้วย

2.1.3. ความลำบากในโลกมืด : วิถีชีวิตของผู้พิการทางสายตา ที่ประกอบอาชีพวงฝึกและขอทาน โดย จอมขวัญ ขวัญยีน และจุฑามาศ ชาญเจริญลาภ

งานวิจัยชิ้นนี้ต้องการที่จะศึกษาถึงวิถีชีวิต ความเป็นตัวตนและการดำรงอยู่ รวมถึงระบบสวัสดิการที่มีให้กับวงฝึกและขอทานตาบอด เพื่อชี้ให้เห็นว่าการที่คนคนหนึ่งต้องเปลี่ยนสภาพของตนเองมาเป็นขอทานหรือวงฝึกนั้นมีอะไรที่มากกว่าความง่าย ความซึ้งใจ หรือการรักความสบายดังที่คนในสังคมส่วนใหญ่เชื่อกัน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการประกอบอาชีพของคนตาบอดสามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่คือ กลุ่มวงฝึก ซึ่งเป็นพวกใช้การเล่นดนตรีและร้องเพลง ซึ่งเคยผ่านการเล่นในวงดนตรีมาก่อนแต่ถูกเอาเปรียบจากหัวหน้าวงซึ่งเป็นคนตาดี จึงทำให้ตัดสินใจออกมาเล่นดนตรีหรือร้องเพลงคนเดียว และขอทานซึ่งเป็นพวกที่ไม่มีทักษะในการเล่นดนตรีหรือร้องเพลง โดยกลุ่มขอทานตาบอดเหล่านี้พยายามที่จะลดช่องว่างระหว่างการให้และการรับ โดยการสร้างสิ่งตอบแทนให้แก่ผู้บริจาคทาน โดยทั้งคนตาบอดที่ประกอบอาชีพวงฝึกและขอทานมีความพยายามในการพึ่งตนเองอย่างเข้มข้นที่สุด เพราะก่อนที่พวกเขาจะมา

ประกอบอาชีพพัวพันหรือขอทาน ซึ่งเป็นอาชีพที่คนส่วนใหญ่ในสังคมดูถูกนั้นพวกเขาล้วนเคยผ่านการประกอบอาชีพอื่น ๆ ด้วยกันมาแล้วทั้งสิ้น แต่การที่ต้องยอมทำในสิ่งที่สกปรกในสังคมจะต้องตราหน้าว่าเป็นขอทานหรือเป็นขยะสังคมนั้นมันมีเพียงเหตุผลเดียวคือความมั่งคั่งของตัวเองและครอบครัว นอกจากนั้นแล้วงานวิจัยชิ้นนี้ยังชี้ให้เห็นว่าในปัจจุบันการสร้างความสำเร็จในเรื่องอาชีพที่ผู้พิการสามารถทำได้ยังมีกรอบที่แคบเกินไป โดยกล่าวสำหรับคนตาบอดแล้ว คนในสังคมยังเข้าใจกันว่าคนตาบอดสามารถประกอบอาชีพได้ไม่กี่อาชีพเท่านั้น และอาชีพส่วนมากที่คนตาบอดทำได้มักจะเป็นอาชีพที่มีรายได้น้อย ยิ่งไปกว่านั้นการที่มีคนจำนวนหนึ่งที่ต้องมาตาบอดในภายหลัง ซึ่งเป็นการหักเหครั้งใหญ่ในชีวิตของพวกเขาเหล่านั้น จึงเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนทั้งในด้านความรู้สึกของตัวเองและสิ่งที่จะทำต่อไปในอนาคต อันเนื่องมาจากการขาดข้อมูลในเรื่องคนตาบอด ทำให้มีคนตาบอดจำนวนไม่น้อยถูกครอบครัวเก็บไว้ในบ้านหรือมิฉะนั้นคนตาบอดเหล่านี้ก็ถูกทอดทิ้ง ดังนั้นในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงต้องอาศัยการคุยกันจากหลายฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นสถานพยาบาล ผู้นำชุมชน โรงเรียนหรือสถานที่ฝึกอบรมอาชีพคนตาบอด ตลอดจนท่าทีของภาครัฐในการปฏิรูปทางการศึกษาเพื่อให้การช่วยเหลือคนตาบอดได้มากขึ้น

2.1.4. การสร้างโอกาสการมีงานทำของคนพิการ โดย วาสนา ตะเภาพงษ์, 2537

งานวิจัยชิ้นนี้ต้องการที่จะศึกษาถึงเจตคติของนายจ้างต่อการจ้างงานคนพิการ และต่อพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ตลอดจนศึกษาถึงความต้องการด้านการประกอบอาชีพของคนพิการ และการสร้างโอกาสการมีงานทำของคนพิการ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแรงงานคนพิการให้สอดคล้องกับความต้องการของนายจ้างต่อไป ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ถึงแม้ว่านายจ้างจะมีเจตคติที่ดีต่อคนพิการและพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 แต่ในทางปฏิบัติแล้วเป็นการยากที่นายจ้างจะจ้างคนพิการเข้าทำงาน ในขณะที่มีคนพิการร้อยละ 46.7 ต้องการทำงานเป็นลูกจ้างในสถานประกอบการซึ่งไม่ใช่ความต้องการที่แท้จริง แต่เป็นเพราะคนพิการเหล่านี้ไม่มีเงินทุนในการประกอบอาชีพและต้องการให้สังคมยอมรับ ในขณะที่เดียวกันก็มีคนพิการ ร้อยละ 42.3 ที่ต้องการประกอบอาชีพส่วนตัว โดยพวกเขาเห็นว่าการประกอบอาชีพส่วนตัวมีความมั่นคง เป็นอิสระ และมีรายได้ดีกว่าการเป็นลูกจ้าง โดยงานวิจัยชิ้นนี้ยังชี้ให้เห็นต่อไปอีกว่า สำหรับในการจ้างงานแล้วฝ่ายนายจ้างก็ต้องการแรงงานที่มีประสิทธิภาพที่สามารถผลิตผลงานได้ในปริมาณและคุณภาพที่ตนต้องการ ในขณะที่มีคนพิการจำนวนไม่น้อยที่ต้องการเข้าทำงานเป็นลูกจ้างในสถานประกอบการ ฉะนั้น ระบบการฟื้นฟูสมรรถภาพจะเป็นสิ่งสำคัญที่จะสร้างคนพิการที่มีคุณภาพได้ตรงกับความต้องการของนายจ้าง และความเป็นไปได้ของคนพิการที่จะมีงานทำนั้นจะต้องขึ้นอยู่กับหลายฝ่ายไม่ว่าจะเป็น

ภครรัฐบาล องค์กัรรัฐวิสาหกิจ และเอกชน โดยข้อเสนอนะเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างอาชีพ การมิงงานทำของคณพิการันั้นในงานวิจัยขึ้นนี้เสนอให้ ในด้านการปฏิบัติการควรมีการ ประชาสัมพันธ์ในเรื่องของพระธาขบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคณพิการ พ.ศ. 2534 ให้กว้างขวาง มากขึ้น ทั้งในภครรัฐและเอกชน ในส่วนด้านนโยบายันั้นควรมีการกระตุ้นให้สังคมและผู้ที เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือคณพิการให้มากยิ่งขึ้นด้วย

2.2 ทฤษฎีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิมนุษยชน .

ศักดิ์ศรี ในทางศาสนาคริสต์ หมายถึง ความเมตตาของพระเจ้า อันมีพื้นฐานมา จากหลักของศาสนาที่ว่ามนุษย์นั้นถูกสร้างขึ้ตามความประสงค์ของพระผู้เป็นเจ้า ดังนั้น ศักดิ์ศรี ในความหมายของศาสนาคริสต์จึงตักแก่บุคคลทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ในอีกด้านหนึ่งนั้น ศักดิ์ศรี ของมนุษย์เหล่านี้หาได้ถูกทำลายหรือถูกพรากไปได้โดยบุคคลที่สามหรือบุคคลอื่น หากแต่ถูก ทำลายได้โดยบาปของตนเองด้วยเหตุนี้ ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ในความหมายของศาสนา คริสต์จึงเป็นเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับพระผู้เป็นเจ้า (บรรเจ็ด สิงคะเนติ 2543 อ้าง ถึงใน วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ และคณะ, 2546: 32) ดังจะเห็นได้จากคำกล่าวที่ว่า "มนุษย์ทุกคน เสมอเหมือนกันในสายตาของพระผู้เป็นเจ้า มนุษย์ทั้งหลายต่างก็เป็นบุตรของพระผู้เป็นเจ้า ด้วยกันทุกคน" ดังนั้นเราเห็นได้ว่า แนวคิดกฎหมายธรรมชาติแสดงออกมาในรูปความเชื่อในทาง ศาสนาคริสต์ เป็นกฎหมายที่สืบเนื่องมาจากเจตจำนงของพระผู้เป็นเจ้า และเชื่อว่ากฎหมายที่พระ ผู้เป็นเจ้าทรงบัญญัติขึ้นมีฐานะเหนือกฎหมายที่รัฐบัญญัติขึ้น (ธีรพันธ์ ชาวเผือก, 2542: 14 – 16 อ้างถึงใน วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ และคณะ, 2546: 32)

ต่อมา แนวความคิดกฎหมายธรรมชาติก็ได้แพร่หลายไปในบรรดานักคิดในอารย ธรรมตะวันตกดังต่อไปนี้

จอห์น ล็อค (John Lock) ถือได้ว่าเป็นผู้วางรากฐานของทฤษฎีสิทธิธรรมชาติ จากการประกาศว่าปัจเจกบุคคลโดยธรรมชาติเป็นผู้ครอบครองสิทธิในชีวิต อิศรภาพและทรัพย์สิน ในทัศนะของล็อค สิทธิธรรมชาติเป็นสิ่งที่ในเชิงศีลธรรมไม่อาจล่วงละเมิดได้ในภาวะธรรมชาติ แต่ สามารถบังคับใช้ได้จริงในประชาสังคม ซึ่งมีพันธะรับผิดชอบในการปกป้องสิทธิดังกล่าวโดยผ่าน ทางสัญญาประชาคม

จ้ง จ้าคส์ รุสโซ (Jean Jacques Rousseau) เชื่อว่าสังคมที่มีระเบียบในทาง การเมืองเป็นผลผลิตของวิวัฒนาการของสังคมมนุษย์ เพื่อช่วยให้มนุษย์ได้กลับมามีเสรีภาพที่เคยมี อยู่ดั้งเดิมใน "สภาวะธรรมชาติ" และมนุษย์ยังคงความเป็นอิสระ ทั้งนี้ มนุษย์ยอมสละสิทธิที่มีอยู่ ทั้งสิ้นโดยปราศจากเงื่อนไขใด ๆ ให้กับองค์อธิปัตย์ เพราะองค์อธิปัตย์คือประชาชนทั้งหมดนั่นเอง ดังนั้นผลประโยชน์จะตรงกันข้ามหรือขัดแย้ง กับผลประโยชน์ของประชาชนไม่ได้ ประชาชนแต่ละ

คนต่างก็มีส่วนประกอบเป็นองค์อธิปัตย์ จึงเป็นไปไม่ได้ที่องค์อธิปัตย์จะแสดงเจตนาเป็นอย่างอื่น นอกเหนือไปจากเจตนาของสมาชิกของประชาคม เพราะการแสดงเจตนาขององค์อธิปัตย์จะชอบธรรมต่อเมื่อเป็น "เจตจำนงร่วม" ซึ่งเป็นเจตนาส่วนมากของสมาชิก เป็นเงื่อนไขสำคัญของสมาชิกของประชาคม รวมถึงกฎหมายรับรองสิทธิเสรีภาพของประชาชนในประเทศต่าง ๆ (ธีรพันธ์ ขาวเผือก, 2542: 18 – 19 อ้างถึงใน วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ และคณะ, 2546: 32-33)

เอมมานูเอล คานท์ (Emmanuel Kant) เชื่อว่าความศรัทธาต่อศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์หมายถึง ความเชื่อมั่นในคุณค่าของมนุษย์ ในความมีมโนธรรม และในศักยภาพที่จะเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นมนุษย์อันสมบูรณ์ トラบเท่าที่ยังมีลมหายใจอยู่ มนุษย์ทุกคนย่อมมี "ความเป็นไปได้" ที่จะเปลี่ยนแปลงพัฒนาตัวเองจากสภาพที่เป็นอยู่ การที่เรายืนยันว่ามนุษย์ทุกคนมีศักดิ์ศรีไม่อาจถูกใช้เป็นเครื่องมือเพื่อสิ่งใด ๆ มิใช่เพราะเราเชื่อว่ามนุษย์เป็นสิ่งสมบูรณ์ แต่เพราะความศรัทธาเชื่อมั่นว่ามนุษย์สามารถเปลี่ยนแปลงได้ต่างหากที่ทำให้เราต้องเคารพต่อ "ความเป็นมนุษย์" ของเขา (จรัญ โฆษณานันท์, 2544: 66-67 อ้างถึงใน วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ และคณะ, 2546: 33)

โดยหลักการของการรับรองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษรครั้งแรกในรัฐธรรมนูญของประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อ ค.ศ. 1789 ในส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องสิทธินั้น แม้จะมีอยู่บ้างแต่ก็ยังไม่สมบูรณ์ ต่อมาในค.ศ. 1791 จึงได้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้มีบทบัญญัติที่รับรองและคุ้มครองสิทธิมากขึ้น กล่าวคือให้ความเสมอภาคของประชาชนอเมริกันซึ่งแตกต่างกันในเรื่องเชื้อชาติ ผิด (นพนธิ สุริยะ, 2537: 44 - 45 อ้างถึงใน วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ และคณะ, 2546: 33)

ผลของสงครามประกาศอิสรภาพและรัฐธรรมนูญของประเทศสหรัฐอเมริกา ประกอบกับแนวคิดทางปรัชญาทางการเมืองของนักคิดในขณะนั้น เช่น มองเตสกีเออ (Montesquieu) และ รุสโซ เป็นต้น ได้ให้ข้อคิดทางการเมืองอันทำให้เกิดถึงความเหลื่อมล้ำและไม่เป็นธรรมต่าง ๆ ในสังคม ต่อมาวันที่ 14 กรกฎาคม ค.ศ. 1789 จึงเกิดการปฏิวัติขึ้นในประเทศฝรั่งเศส และต่อมาในเดือนสิงหาคมได้มีการประกาศปฏิญญาว่าด้วยสิทธิของมนุษย์และพลเมือง "Declaration of the Rights of Man and Citizen" อันมีสาระสำคัญสรุปได้ประการหนึ่งคือ "เน้นถึงความเป็นอิสระและความมีสิทธิเท่าเทียมกันของมนุษย์" (นพนธิ สุริยะ, 2537: 46 อ้างถึงใน วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ และคณะ, 2546: 34)

จากการประกาศอิสรภาพของชาวอเมริกันใน ค.ศ. 1776 การประกาศปฏิญญาว่าด้วยสิทธิของมนุษย์และพลเมืองในประเทศฝรั่งเศสใน ค.ศ. 1789 และการบัญญัติรับรองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในรัฐธรรมนูญของประเทศสหรัฐอเมริกาใน ค.ศ. 1791 นับเป็นครั้งแรกที่มีการระบุถึงหลักการที่มีการยอมรับว่าเป็นข้อกำหนดแห่งกฎหมายว่าด้วยสิทธิมนุษยชนสมัยใหม่

การที่จะทำให้หลักการดังกล่าวมีผลจริงจัง ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศฝรั่งเศสจึงบัญญัติเป็นรัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษรขึ้น รัฐธรรมนูญนี้มีความมุ่งหมายให้บัญญัติหน้าที่ของสถาบันแห่งรัฐที่เกิดขึ้นใหม่และให้บรรจบบัญชีระบุสิทธิขั้นพื้นฐานด้วย และวิธีการดังกล่าวก็ได้ถูกถ่ายทอดและนำไปใช้ในประเทศอื่น ๆ อีกมากมาย (นพนิธิ สุริยะ, 2537: 47 - 48 อ้างถึงใน วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ และคณะ, 2546: 34)

หลังจากสงครามโลกครั้งที่หนึ่งสิ้นสุดลง ณ ที่ประชุมสันติภาพ ได้มีการตกลงถึงพันธกรณีของรัฐสมาชิกใด ๆ ที่จะต้องคุ้มครองชนกลุ่มน้อยซึ่งอยู่ในอาณาเขตของตน ลักษณะของความคุ้มครองนี้ได้ทำในรูปของความตกลงระหว่างประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองสิทธิของชนกลุ่มน้อยในสิทธิขั้นพื้นฐานในชีวิต เสรีภาพ ศาสนา เพื่อให้มีผลใช้บังคับได้อย่างจริงจังจึงได้จัดให้สันนิบาตชาติเป็นผู้ประกันการคุ้มครองชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ (นพนิธิ สุริยะ, 2537: 51 - 52 อ้างถึงใน วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ และคณะ, 2546: 34)

ภายหลังสงครามโลกครั้งที่สอง มีการจัดตั้งองค์การสหประชาชาติขึ้นในวันที่ 26 มิถุนายน ค.ศ. 1945 ประเทศต่าง ๆ ได้ร่วมลงนามในกฎบัตรแห่งสหประชาชาติ ได้แสดงความมุ่งประสงค์ขององค์การในข้อ 1 วรรคสอง "เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์อันดีมิตรระหว่างประชาชาติทั้งหลาย โดยยึดการเคารพต่อหลักการแห่งสิทธิที่เท่าเทียมกัน และการกำหนดเจตจำนงของตนเองทั้งหลายเป็นมูลฐาน และจะดำเนินมาตรการอื่น ๆ อันเหมาะสมเพื่อเป็นกำลังแก้สันติภาพสากล" ในข้อ 1 วรรคสาม "เพื่อให้รวมถึงการร่วมมือระหว่างประเทศในอันที่จะแก้ปัญหาระหว่างประเทศทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม หรือมนุษยธรรม และในการส่งเสริมและสนับสนุนการเคารพต่อสิทธิมนุษยชนและต่ออิสรภาพมูลฐานสำหรับทุกคนโดยไม่เลือกปฏิบัติเรื่องเชื้อชาติ เพศ ภาษา หรือศาสนา" และในข้อ 55 "สหประชาชาติจะส่งเสริมการเคารพโดยสากล การปฏิบัติตามสิทธิมนุษยชนและอิสรภาพอันเป็นมูลฐานสำหรับทุกคนโดยไม่เลือกปฏิบัติในเรื่องเชื้อชาติ เพศ ภาษา หรือศาสนา" (นพนิธิ สุริยะ, 2537: 56 อ้างถึงใน วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ และคณะ, 2546: 34-35)

ในปี ค.ศ. 1948 ได้มีการผลักดันให้มีปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน "The Universal Declaration of Human Rights" โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้เป็น "มาตรฐานร่วมกันเพื่อความสำเร็จสำหรับประชาชนและประชาชาติทั้งหมด ด้วยจุดประสงค์ที่จะให้ปัจเจกบุคคลทุกผู้ทุกนามและองค์กรของสังคมทุกหน่วย โดยการระลึกถึงเสมอ ๆ ถึงปฏิญญานี้ พยายามสั่งสอนและให้การศึกษาเพื่อส่งเสริมการเคารพต่อสิทธิและเสรีภาพเหล่านี้ และด้วยมาตรการที่เจริญก้าวหน้าไปข้างหน้าทั้งใน และระหว่างประเทศเพื่อให้ได้มาซึ่งการยอมรับและการถือปฏิบัติต่อสิทธิเหล่านั้นอย่างสากลและได้ผล ทั้งในหมู่ประชาชนของรัฐสมาชิกเอง และในหมู่ประชาชนแห่งดินแดนที่อยู่ภายใต้ดูแลอาณาของรัฐสมาชิกดังกล่าว" สาระสำคัญของปฏิญญาดังกล่าวคือ สิทธิมนุษยชน

และเสรีภาพขั้นมูลฐานสำหรับชายและหญิงทุกหนแห่งในโลกโดยไม่มีทางเลือกปฏิบัติ โดยปรากฏหลักปรัชญาและหลักการพื้นฐานแห่งสิทธิไว้ใน ข้อ 1 และข้อ 2 ของปฏิญญาสากลนี้ (นพนิธิ สุริยะ, 2537: 58 – 59 อ้างถึงใน วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ และคณะ, 2546: 35)

และหากจะกล่าวถึงสิทธิของคนพิการแล้ว ทางองค์การสหประชาชาติเองได้แสดงให้เห็นถึงความตระหนักในสิทธิของคนพิการโดยการประกาศปฏิญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการแห่งสหประชาชาติในปี ค.ศ. 1975 เพื่อรับรองสิทธิขั้นพื้นฐานของคนพิการที่คนพิการพึงได้รับ เช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เช่น สิทธิทางการศึกษา สิทธิในการใช้บริการสาธารณะต่าง ๆ และเพื่อเป็นการสนับสนุนให้มวลประเทศสมาชิกได้ตระหนักถึงงานด้านคนพิการเพิ่มมากขึ้น ทางองค์การสหประชาชาติจึงได้ประกาศในปี ค.ศ. 1981 เป็นปีคนพิการสากล และให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการโลกเกี่ยวกับคนพิการหรือทศวรรษคนพิการแห่งสหประชาชาติในช่วงระหว่างปี ค.ศ.1983-1992 (World Program for Action Concerning Person with Disabilities) เพื่อเป็นแนวทางให้กับชาติสมาชิกในการพัฒนางานด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ (UN, 1982 อ้างถึงใน ศักดิธร อุบลวัตร, 2545: 11)

และเพื่อให้รัฐภาคีระลึกถึงหลักการที่ประกาศไว้ในกฎบัตรแห่งสหประชาชาติ ซึ่งรับรองศักดิ์ศรีที่มีมาแต่กำเนิด และสิทธิแห่งความเสมอภาคโดยมีอาจแบ่งแยกได้ของมวลสมาชิกแห่งมนุษยชาติ ในฐานะที่เป็นพื้นฐานแห่งเสรีภาพ ความยุติธรรม และสันติภาพในโลก และเพื่อยืนยันถึงความเป็นสากล ความแบ่งแยกมิได้ ความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน และความเกี่ยวข้องกันของสิทธิมนุษยชน เสรีภาพขั้นพื้นฐาน และความจำเป็นที่คนพิการจะได้รับหลักประกันสิทธิแห่งตนอย่างเต็มที่โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ ทางองค์การสหประชาชาติจึงได้ประกาศอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิของคนพิการ ในปี ค.ศ. 2007 เพื่อส่งเสริม พิทักษ์ และรับรองให้คนพิการได้ใช้สิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานอย่างเต็มที่และเสมอภาค และส่งเสริมการเคารพในศักดิ์ศรีที่มีมาแต่กำเนิดของบุคคลเหล่านี้ โดยเนื้อหาของอนุสัญญานี้มุ่งที่จะให้คนพิการได้รับการคุ้มครองในสิทธิมนุษยชน และได้รับการส่งเสริมในเสรีภาพและความเสมอภาคในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นสิทธิในการเข้าถึง การยอมรับอย่างเสมอภาคภายใต้กฎหมาย การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม การศึกษา การส่งเสริมและฟื้นฟูสมรรถภาพ การทำงานและการว่าจ้างงาน เป็นต้น

โดยกล่าวสำหรับสิทธิด้านงานและการว่าจ้างงานนั้น ข้อ 27 ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิของ คนพิการได้กำหนดให้

1. รัฐภาคีรับรองสิทธิของคนพิการในการทำงานได้โดยเสมอภาคกับผู้อื่น ทั้งนี้รวมถึงสิทธิในโอกาส ที่จะหาเลี้ยงชีพโดยการทำงานที่ตนเป็นผู้ตัดสินใจเลือกโดยอิสระและได้รับการยอมรับในตลาดแรงงาน และทำงานในสภาพแวดล้อมการทำงานที่เปิด อยู่ร่วมกับคนอื่น และให้คนพิการสามารถเข้าถึงได้ รัฐภาคีจะป้องกันและส่งเสริมความตระหนักถึงสิทธิในการ

ทำงาน รวมถึงสำหรับ ผู้ซึ่งกลายเป็นบุคคลทุพพลภาพในระหว่างการทำงาน โดยการดำเนินขั้นตอนที่เหมาะสม รวมถึงโดยการตรากฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

(ก) ห้ามการเลือกปฏิบัติเพราะเหตุจากความพิการในทุกด้านที่เกี่ยวกับการจ้างงาน รวมถึงเงื่อนไขในการคัดเลือกบุคคล ว่าจ้าง และจ้างงาน คงไว้ซึ่งการจ้างงาน ความก้าวหน้าในอาชีพการงาน

(ข) ปกป้องสิทธิของคนพิการ โดยเสมอภาคกับผู้อื่น ด้วยการปรับและทำให้เงื่อนไขการทำงานเอื้อต่อคนพิการ รวมทั้งโอกาสที่เท่าเทียมกันและค่าตอบแทนการทำงานที่เสมอภาคในจำนวนเงินที่เท่ากัน, ความปลอดภัยและเงื่อนไขการทำงานที่ถูกละเลยลักษณะ รวมทั้งคุ้มครองจากการก่อกวน และการขูดเซยตามคำร้องเรียน

(ค) รับรองให้คนพิการสามารถใช้สิทธิในรูปของสหภาพแรงงานและการค้า โดยเสมอภาคกับผู้อื่น และเป็นไปตามกฎหมายแห่งชาติที่บังคับใช้กับประชาชนทั่วไป

(ง) ทำให้คนพิการสามารถเข้าถึงแผนงานด้านเทคนิคและแนะแนวอาชีพทั่วไป บริการจัดหางานให้ตลอดจนการฝึกอาชีพอย่างต่อเนื่อง

(จ) ส่งเสริมโอกาสการจ้างงานและความก้าวหน้าในงานอาชีพสำหรับคนพิการในตลาดแรงงาน รวมทั้งช่วยเหลือในการจัดหา ได้รับและคงการจ้างงานไว้ รวมทั้งการได้กลับเข้าทำงานอีกครั้ง

(ฉ) ส่งเสริมโอกาสในการประกอบอาชีพอิสระ การเป็นผู้ประกอบและเริ่มธุรกิจของตนเอง

(ช) ว่าจ้างคนพิการเข้าทำงานในหน่วยงานภาครัฐ

(ซ) ส่งเสริมการจ้างงานคนพิการในหน่วยงานภาคเอกชนด้วยนโยบายและมาตรการที่เหมาะสม ซึ่งอาจรวมถึงแผนให้การรับรอง แรงจูงใจและมาตรการอื่น ๆ

(ด) รับรองให้จัดที่พักอาศัยตามความเหมาะสมแก่คนพิการในสถานที่ทำงาน

(ญ) ส่งเสริมให้คนพิการได้รับประสบการณ์ทำงานในตลาดแรงงานเปิด

(ฎ) ส่งเสริมการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ ให้สามารถมีงานทำอย่างต่อเนื่องและแผนงานนำ คนพิการให้สามารถกลับเข้าทำงานได้อีกครั้ง

2. รัฐภาคีรับรองว่าคนพิการย่อมไม่ถูกหน่วงไว้เยี่ยงทาสหรือเข้ารับใช้ และจะได้รับการคุ้มครอง โดยเท่าเทียมกับผู้อื่น จากการบังคับใช้แรงงาน

(UN, 2007, แปลโดย มูลนิธิพัฒนาคนพิการไทย 2551)

ซึ่งจะเห็นได้ว่า เนื้อหาของอนุสัญญาฉบับดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวกับการทำงาน และการจ้างงานนั้น ได้รับรองให้คนพิการมีสิทธิในการประกอบอาชีพในทุกด้านที่ไม่ต่างไปจาก

บุคคลอื่น ทั้งการฝึกอาชีพ การสมัครงาน การจ้างงาน การคุ้มครองแรงงาน การรวมกลุ่ม ตลอดจนการประกอบอาชีพอิสระ

จากวิวัฒนาการดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นได้ชัดว่า ความเชื่อในทางศาสนาคริสต์ เป็นรากฐานสำคัญทางปรัชญาของสำนักกฎหมายธรรมชาติ ซึ่งต่อมาก็ได้มีการนำหลักปรัชญา ความเชื่อในหลักกฎหมายธรรมชาติ มาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญของหลายประเทศ และเป็นหลักกฎหมายระหว่างประเทศในปัจจุบัน (วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ และคณะ, 2546: 35)

และสำหรับประเทศไทยแล้วก็ได้้นำหลักคิดดังกล่าวมาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยด้วยเช่นกัน โดยในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้มี บทบัญญัติที่กล่าวถึง การคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคล การใช้ อำนาจของรัฐที่ต้องคำนึงถึงการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของ บุคคล การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่าง รวมทั้งการได้รับสิ่ง อำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลือจากรัฐสำหรับบุคคลซึ่งเป็นคนพิการ หรือทุพพลภาพ (ดูรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ วรรคสาม และมาตรา ๕๕ อ้างถึงใน วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ และคณะ, 2546: 36) ส่วนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 นั้น ก็ได้กล่าวถึงการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์ สิทธิและเสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล การใช้อำนาจของรัฐที่ต้องคำนึงถึง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคล การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล การ เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลด้วยเหตุแห่งความแตกต่างทางด้านความพิการ สิทธิของคน พิการหรือทุพพลภาพในการได้รับความคุ้มครองในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีอย่าง เหมาะสม สิทธิของคนพิการหรือทุพพลภาพในการได้รับการศึกษาไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้อง จัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รวมถึงสิทธิในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จาก สวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ สำหรับบุคคลซึ่งเป็นคนพิการหรือทุพพลภาพ (ดู รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ วรรคสาม มาตรา ๔๐ (๖) มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๔) นอกจากนั้นแล้วในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2541 รัฐบาลยังได้ประกาศปฏิญญาว่าด้วยสิทธิคน พิการไทย เพื่อเป็นการส่งเสริมและรับรองสิทธิของคนพิการในด้านต่าง ๆ อีกด้วย แต่อย่างไรก็ ตาม ในความเป็นจริงแล้ว การยอมรับในความเท่าเทียมกันของมนุษย์อาจจะยังไม่เคย เป็นจริงมาก่อนเลย ก็ได้ นอกเสียจากการบัญญัติไว้ในบทบัญญัติของกฎหมายที่ว่าด้วย หลักการในการควบคุมอำนาจของรัฐและการให้หลักประกันในสิทธิแก่ประชาชน ดังในบทบัญญัติ ของรัฐธรรมนูญ ดังนั้นความเป็นคนพิการจะสามารถที่จะดำรงอยู่ในสังคมได้หรือไม่ นั้น เป็นเรื่องที่จะ ต้องทำให้สังคมเข้าใจและต้องให้การเคารพในศักดิ์ศรีของการเป็นคนพิการ ตลอดจนสังคมเอง

ก็จำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงสิทธิของ คนพิการในประเด็นต่าง ๆ ด้วย (ไพสิฐ พานิชย์กุล, 2542) เพราะถ้าหากมีการจำกัดสิทธิและโอกาสของคนพิการก็จะส่งผลให้คนพิการไม่สามารถที่จะนำเอา ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวของคนพิการออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ดังนั้น คนพิการเองก็จะ กลายเป็นภาระของสังคมอย่างไม่มีที่สิ้นสุด แต่ถ้าหากคนพิการได้รับสิทธิและโอกาสจากสังคม แล้วก็ย่อมแน่นอนว่าคนพิการเองก็จะสามารถนำศักยภาพที่มีอยู่ออกมาใช้ได้อย่างเต็มที่ และ คนพิการเองก็จะกลายเป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาสังคมในท้ายที่สุด แต่อย่างไรก็ตาม การให้ คนพิการมีสิทธิในด้านต่าง ๆ เท่าเทียมกับผู้อื่นนั้นยังไม่เพียงพอ แต่คนพิการจำเป็นที่จะต้องได้รับ ประโยชน์ตามสิทธินั้น ๆ ด้วย (วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์, 2541: 742)

2.3 ทฤษฎีการจัดสรรในสังคม

Harold Lasswell ได้ให้คำนิยามของคำว่า "การเมือง" ไว้ที่น่าสนใจว่า "การเมืองเป็นการศึกษาว่า ใครทำอะไร เมื่อไหร่ และอย่างไร" (Harold Lasswell, 1936, อ้างถึงใน Stone, 2002: 39) โดยในการจัดสรรสิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสินค้าและบริการ ความมั่งคั่งและ รายได้ การมีสุขภาพดีและการเจ็บป่วย การมีโอกาสและการเสียเปรียบนั้น ล้วนเป็นสิ่งสำคัญใน นโยบายสาธารณะทั้งสิ้น ซึ่งในการจัดสรรโดยคำนึงถึงความยุติธรรมนั้นก็อาจเกิดข้อขัดแย้งในการ จัดสรรก็ได้ อย่างไรก็ตามในวิธีจัดสรรที่หลากหลายนั้นสามารถที่จะนำเครื่องมือบางอย่างมา ประยุกต์ใช้ในกระบวนการทางนโยบายได้ในหลายรูปแบบคือ

1. การดูที่ผู้รับ โดยการดูว่าใครได้ในสิ่งที่ถูกจัดสรร ซึ่งมีการจัดสรรใน 3 ลักษณะ คือ

1.1 การจัดสรรให้ทุกคนในจำนวนเท่า ๆ กัน โดยวิธีนี้จะจัดสรรให้กับคน ที่อยู่ในที่ใดที่หนึ่งได้รับในสิ่งที่ถูกจัดสรรในปริมาณที่เท่ากัน แต่สำหรับคนที่ไม่ได้อยู่ในที่นั้นก็ จะไม่ได้รับการจัดสรร

1.2 การจัดสรรตามลำดับขั้นของคนในสังคม กล่าวคือ การจัดสรรโดย มองว่าผู้รับมีลำดับขั้นในสังคมที่แตกต่างกัน โดยคนแต่ละระดับจะได้รับการจัดสรรในปริมาณที่ ไม่เท่ากัน แต่คนที่อยู่ในระดับเดียวกันจะได้รับการจัดสรรในปริมาณที่เท่ากัน

1.3 การจัดสรรโดยมองผู้รับเป็นกลุ่ม โดยการจัดสรรในลักษณะนี้จะ จัดสรรให้กับทุกกลุ่มในปริมาณที่เท่ากัน โดยไม่ได้คำนึงถึงจำนวนสมาชิกในแต่ละกลุ่ม

2. การดูที่สิ่งที่ถูกจัดสรร โดยดูว่าสิ่งที่ถูกจัดสรรนั้นคืออะไร ซึ่งมีวิธีการจัดสรรใน 2 ลักษณะ คือ

2.1 การจัดสรรโดยมองสิ่งที่ถูกจัดสรรว่ามีสิ่งอื่นทดแทนได้ โดยการ จัดสรรในลักษณะนี้ทุกคนจะได้รับการจัดสรรแต่สิ่งที่ได้รับการจัดสรรนั้นจะไม่ใช่อะไรสิ่งเดียวกัน ทั้งหมด แต่คุณสมบัติหลักของสิ่งที่ถูกจัดสรรจะมีลักษณะใกล้เคียงกัน

2.2 การจัดสรรโดยดูว่าสิ่งที่จัดสรรนั้นมีคุณค่าหรือไม่มีคุณค่าสำหรับใคร โดยวิธีดังกล่าวจะใช้การจัดสรรสิ่งต่าง ๆ โดยดูความต้องการของผู้รับเป็นสำคัญ หากใครไม่ต้องการก็จะได้รับการจัดสรรน้อยกว่าคนที่มีความต้องการ

3. การดูที่กระบวนการจัดสรร จะดูว่ากระบวนการจัดสรรมีวิธีการในการตัดสินใจ ในการจัดสรรอย่างไร ซึ่งแบ่งได้ใน 3 ลักษณะ คือ

3.1 การจัดสรรโดยให้ทุกคนมีจุดเริ่มต้นในการเข้าถึงทรัพยากรได้อย่างเท่าเทียมกัน . แต่ส่วนใครจะได้ในสิ่งที่ถูกจัดสรรมากหรือน้อยนั้นให้ขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละคน

3.2 การจัดสรรโดยการจับสลาก ซึ่งทุกคนมีโอกาสที่จะได้รับการจัดสรรเท่ากัน แต่ทุกคนจะไม่ได้รับสิ่งที่ถูกจัดสรรในปริมาณที่เท่ากัน

3.3 การจัดสรรโดยใช้วิธีแบบประชาธิปไตย โดยให้ทุกคนที่อยู่ในนั้นลงคะแนนเสียงว่าใครควรจะได้ในสิ่งที่ถูกจัดสรร (Stone, 2002: 40-41)

แต่อย่างไรก็ตามก็ยังมีกรถกเถียงกันอยู่ว่าการจัดสรรนั้นควรถูกตัดสินด้วยวิธีการในการจัดสรรหรือให้ดูที่ผู้รับและสิ่งที่ถูกจัดสรร โดยในประเด็นดังกล่าวนี้ได้มีนักคิดที่ได้เสนอแนวคิดของตนที่มีความแตกต่างกันดังนี้ Nozick ได้เสนอว่า การจัดสรรจะมีความยุติธรรมนั้นต้องมาจากความสมัครใจและกระบวนการจัดสรรที่มีความยุติธรรม แน่หนอนว่ามันต้องเป็นความยุติธรรมแน่หากผู้ที่มีสิทธิครอบครองในสิ่งต่าง ๆ ได้มันมาด้วยความยุติธรรม โดย Nozick ได้ชี้ให้เห็นว่าการที่ผู้ครอบครองจะได้สิ่งต่างมาครอบครองอย่างยุติธรรมนั้นจะต้องมีวิธีการทดสอบ 2 วิธีคือ การที่ผู้ที่มีสิทธิในการครอบครองสิ่งนั้นเป็นผู้ผลิตสิ่งนั้นขึ้นมาเอง และการที่ผู้ที่มีสิทธิครอบครองสิ่งนั้นได้สิ่งนั้นมาจากการแลกเปลี่ยน การซื้อขาย หรือเป็นมรดกตกทอดมา ดังนั้น เพื่อที่จะตัดสินว่าการจัดสรรเป็นไปด้วยความยุติธรรมหรือไม่นั้นจำเป็นต้องอาศัยหลักฐานในทางประวัติศาสตร์เพื่อยืนยันถึงการได้มาซึ่งสิทธิในการครอบครอง

ในขณะที่ Rawls กลับเห็นว่า ในสังคมหนึ่ง ๆ นั้นมีความแตกต่างในด้านชนชั้นของพลเมือง ในฐานะผู้ที่ได้รับการจัดสรรและสิ่งที่ต้องจัดสรรในฐานะที่เป็นทรัพยากรทางสังคมที่สามารถจัดสรรได้ก็มีความแตกต่างกันด้วย โดย Rawls ได้แบ่งทรัพยากรใน 2 ลักษณะคือ ทรัพยากรทางสังคม ซึ่งสามารถจัดสรรได้ จะเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อผู้คนโดยทั่วไป โดยทรัพยากรในประเภทนี้จะเป็น สิ่งที่ถูกสร้างขึ้นหรือถูกทำให้เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อโครงสร้างในสังคมหรือสถาบันทางการเมือง เช่น โอกาส อำนาจ รายได้ และความมั่งคั่ง เป็นต้น และ

ทรัพยากรอีกอย่างหนึ่งก็คือทรัพยากรที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติซึ่งไม่สามารถจัดสรรได้ โดยจะเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อประชาชนและส่งผลกระทบต่อสังคมแต่เป็นสิ่งที่ไม่สามารถที่จะควบคุมได้ เช่น การมีสุขภาพดี ความเฉลียวฉลาด เป็นต้น โดย Rawls ยังได้ชี้ให้เห็นต่อไปอีกว่าเราทุกคนล้วนต้องการให้มีกฎของสังคมด้วยกันทั้งนั้นโดยกฎของสังคมที่เกิดขึ้นนั้นเราทุกคนต้องเข้าไปมีส่วนร่วม โดยการเข้าไปมีส่วนร่วมของเรานั้นต้องอยู่ในหลักการของ "Veil of ignorance" โดยเราทุกคนทราบเป็นอย่างดีว่าทรัพยากรที่ติดตัวเรามาตามธรรมชาติในแต่ละคนมีไม่เท่าเทียมกัน แต่เราไม่สามารถที่จะรู้ได้ว่าแต่ละคนมีมากน้อยเพียงใด ซึ่งหากเป็นเช่นนี้ ก็แน่นอนว่าทุกคนย่อมต้องการการจัดสรรทรัพยากรทางสังคมที่สามารถจัดสรรได้อย่างเท่าเทียมกัน โดย Rawls เห็นว่าเรายอมที่จะให้มีความไม่เท่าเทียมกันทางสังคมและเศรษฐกิจเกิดขึ้นได้ หากเป็นสิ่งที่เหมาะสมสำหรับทุกคนในสังคม โดยทุกคนในสังคมมีโอกาสที่จะเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียมกัน (Stone, 2002: 53-54)

โดยกล่าวสำหรับกลุ่มของคนพิการแล้วก็นับได้ว่า กระบวนการจัดสรรในนโยบายสาธารณะต่าง ๆ ล้วนมีความสำคัญต่อคนพิการเป็นอย่างยิ่ง เพราะถ้าหากนโยบายสาธารณะใดก็ตามที่ไม่สามารถจัดสรรโอกาสในด้านต่าง ๆ ให้กับคนพิการได้ก็จะส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตตลอดจนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ด้วยเช่นกัน

2.4 ทฤษฎีการส่งเสริมความเสมอภาค "Affirmative Action"

ทฤษฎีการส่งเสริมความเสมอภาคเป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดสรรที่มองผู้รับเป็นกลุ่มๆ ซึ่งเป็นนโยบายการจัดสรรที่จะจัดสิทธิพิเศษให้กับกลุ่มที่เคยตกเป็นเหยื่อของการจัดสรรหรือกลุ่มที่เคยตกเป็นเหยื่อของการเลือกปฏิบัติ โดยวิธีการจัดสรรมักจะเป็นไปในรูปแบบของการใช้โควต้า ซึ่งก็คือวิธีการที่จะนำเอาบางส่วนของสิ่งที่ถูกจัดสรรไม่ว่าจะเป็นที่นั่งในชั้นเรียน ตำแหน่งงานในบริษัท การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งงาน และการได้รับสินค้าและบริการจากภาครัฐ ให้กับสมาชิกของกลุ่มที่มีความเสียเปรียบในสังคมนั้น ๆ โดยระบบโควตานี้จะทำให้สมาชิกของกลุ่มที่เสียเปรียบในสังคมได้รับสิ่งที่ถูกจัดสรรในจำนวนที่แน่นอน ซึ่งทฤษฎีการส่งเสริมความเสมอภาคนี้จะเน้นการจัดสรรโดยมองผู้รับเป็นกลุ่มมากกว่าที่จะมองในเรื่องการจัดสรรตามสัดส่วนของประชากร

แต่อย่างไรก็ตามทฤษฎีการส่งเสริมความเสมอภาคนั้นก็ถูกโต้แย้งเหมือนกัน โดยข้อโต้แย้งหนึ่งเห็นว่าการจัดสรรโดยคำนึงถึงผู้รับในฐานะที่เป็นกลุ่มนั้นไม่มีความยุติธรรม ฉะนั้นควรให้มีการจัดสรรโดยการมองผู้รับตามระดับชั้นทางสังคมจะดีกว่า เนื่องจากการจัดสรรโดยใช้ทฤษฎีการส่งเสริมความเสมอภาคนั้นก็อาจจะก่อให้เกิดความไม่ชอบธรรมในการจัดสรรบางสิ่งก็เป็นได้ เพราะการอ้างข้อเสียเปรียบขึ้นมาเพื่อผลประโยชน์บางอย่างของกลุ่มที่เสียเปรียบนั้นก็ทำไม่ได้ โดยหากกระทำเช่นนั้น ก็จะเป็นการกีดกันคนกลุ่มอื่นที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มที่เสียเปรียบใน

สังคมนั้นๆ ไปด้วย ด้วยเหตุนี้หน่วยงานต่าง ๆ ควรหันมาให้ความสำคัญกับการจัดสรรด้วยคุณธรรมของปัจเจกชน แต่ละคนจะดีกว่า เพราะการกระทำเช่นนี้จะทำให้ในที่สุดส่วนแบ่งที่จะต้องแบ่งให้กับกลุ่มที่เสียเปรียบในสังคมก็จะมีสัดส่วนที่เล็กลง อย่างไรก็ตาม ข้อโต้แย้งนี้ก็ยอมให้ใช้การจัดสรรโดยมองผู้รับในฐานะที่เป็นกลุ่มได้แต่ให้ทำกันไปอย่างเงียบ ๆ แต่สิ่งที่ควรให้ความสำคัญนั้นก็คือการทำให้การจัดสรรด้วยระบบคุณธรรมกลายเป็นบรรทัดฐานของสังคม

ในสวนอีกข้อโต้แย้งหนึ่งที่มีต่อทฤษฎีการส่งเสริมความเสมอภาคนั้นเห็นว่าการจัดสรรโดยมองผู้รับเป็นกลุ่มนั้นมีความชอบธรรมดีแล้ว แต่การใช้หลักเกณฑ์ในปัจจุบันที่จะมากำหนดว่ากลุ่มใดควรที่จะได้รับการชดเชยนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ดังนั้น นโยบายสาธารณะควรที่จะชดเชยให้กับประชาชนเมื่อพวกเขาต้องทนทุกข์ทรมานกับข้อเสียเปรียบทางสังคมหรือเศรษฐกิจ ดังนั้นแล้ว ควรที่จะมีตัวชี้วัดบางอย่างที่แสดงให้เห็นถึงความต้องการหรือสิ่งที่เขาเสียเปรียบที่สามารถนำมาใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการให้ความช่วยเหลือ ซึ่งแน่นอนว่าจะดีกว่าการดูแลการเป็นสมาชิกภาพของกลุ่มที่เสียเปรียบในสังคม

ในทางกลับกันสำหรับผู้สนับสนุนทฤษฎีการส่งเสริมความเสมอภาคนั้นก็กลับเห็นว่า การใช้วิธีการที่ยุ่งยากในการวัดความต้องการและการเสียเปรียบนั้นจะส่งผลเสียหายในการกำจัดการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งความแตกต่าง และถ้าเป็นเช่นนี้ ก็ยอมหมายความว่าทุกสิ่งก็นำทฤษฎีการส่งเสริมความเสมอภาคมาใช้ก็ต้องถูกยกเลิกไปด้วย ยิ่งไปกว่านั้นการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งความแตกต่างนั้นเป็นเรื่องที่สลัดขี้ข้อ เพราะแม้แต่สมาชิกระดับแนวหน้าของกลุ่มที่มีความเสียเปรียบในสังคมก็ยังหนีจากการถูกเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งความแตกต่างไปไม่ได้ (Stone, 2002: 46-49)

กล่าวสำหรับประเทศไทยแล้วก็ได้มีการนำเอาหลักการส่งเสริมความเสมอภาคมาบัญญัติเอาไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ในมาตรา ๓๐ ววรรคสี่ ที่ว่า

“มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม”

และนอกจากนั้นแล้วสำหรับนโยบายในการส่งเสริมอาชีพคนพิการนั้น ภาครัฐเองก็ได้นำมาตราการส่งเสริมความเสมอภาคมาใช้ด้วยเช่นกัน กล่าวคือ ในกฎกระทรวง พ.ศ. 2537 ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ.2534 ได้กำหนดให้นายจ้างหรือสถานประกอบการเอกชนที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 200 คนขึ้นไป ต้องจ้างคนพิการเข้าทำงานในอัตราส่วน คนพิการ 1 คนต่อลูกจ้างทุก 200 คน และถ้าเศษของลูกจ้างที่เกิน 100 คน จะต้องจ้างคนพิการเพิ่มอีก 1 คน โดยถ้าหากนายจ้างหรือสถานประกอบการเอกชนใดที่อยู่ในเกณฑ์ต้องจ้างงานคนพิการ แต่ไม่ประสงค์ที่จะจ้างคนพิการเข้าทำงานก็ต้องส่งเงินเข้ากองทุนฟื้นฟู

สมรรถภาพคนพิการ ในอัตราส่วนที่กฎกระทรวงที่ว่าด้วยการจ้างงานคนพิการ พ.ศ. 2537 กำหนดไว้ ซึ่งทำให้คนพิการที่ต้องการประกอบอาชีพอิสระสามารถที่จะกู้ยืมเงินทุนจากกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ย เพื่อนำไปเป็นทุนในการประกอบอาชีพอิสระได้นอกเหนือจากนั้นแล้ว ภาครัฐยังได้จัดสรรโควต้าสลากกินแบ่งรัฐบาลให้กับองค์กรของคนพิการ เพื่อให้องค์กรเหล่านั้นนำไปจัดสรรให้กับคนพิการที่ต้องการประกอบอาชีพอิสระโดยการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลอีกด้วย

แม้รัฐบาลจะได้นำมาตรการการส่งเสริมความเสมอภาคโดยการกำหนดให้นายจ้างหรือสถานประกอบการเอกชนต้องจ้างงานคนพิการตามสัดส่วนที่กฎกระทรวงกำหนด ตลอดจนการจัดสรรโควต้าการจำหน่ายสลากให้กับคนพิการโดยผ่านองค์กรของคนพิการแล้วก็ตาม แต่สำหรับกลุ่ม คนพิการแล้ว มาตรการที่ภาครัฐใช้เพื่อส่งเสริมความเสมอภาคโดยการจัดสรรโควตานั้นคงไม่เพียงพอ เพราะถึงแม้ว่านายจ้างหรือสถานประกอบการมีความประสงค์ที่จะจ้างงานคนพิการตามหลักเกณฑ์ของกฎกระทรวง แต่ถ้าการเดินทางของคนพิการยังมีอุปสรรคอุปกรณในการทำงานของคนพิการไม่เอื้อต่อคนพิการในการทำงาน คนพิการยังขาดอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่เอื้อต่อคนพิการในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารในรูปแบบต่าง ๆ แล้วก็จะอาจจะส่งผลให้คนพิการไม่สามารถทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ดังนั้น นอกจากที่ภาครัฐจะใช้มาตรการในการส่งเสริมความเสมอภาคโดยการจัดสรรโควต้าในรูปแบบต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ภาครัฐยังได้นำมาตรการการขจัดอุปสรรคเพื่อส่งเสริมความเสมอภาคมาใช้ด้วยกล่าวคือ ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ในมาตรา ๕๕ ได้บัญญัติไว้ว่า

“บุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพ มีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ และความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

นอกจากนั้นรัฐบาลยังได้ออกกฎกระทรวง พ.ศ. 2542 ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 เรื่อง ลักษณะอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ หรือบริการสาธารณะอื่น ที่ต้องมีอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกโดยตรงแก่คนพิการ และรัฐบาลเองก็ยังสามารถออกกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ.2548 ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543 เพื่อควบคุมการสร้างอาคารใหม่หรือการซ่อมบำรุงอาคารที่ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎกระทรวงที่ต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ หรือทุพพลภาพ และคนชรา ซึ่งมาตรการต่าง ๆ เหล่านี้ได้มีส่วนช่วยขจัดอุปสรรคของคนพิการได้ดีพอสมควร (วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ และคณะ, 2546: 38-41)

แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อให้มาตรการการส่งเสริมความเสมอภาคและมาตรการการขจัดอุปสรรคเพื่อความเสมอภาคสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ภาครัฐได้มีการ

นำมาตรการทางด้านภาษีมาใช้เพื่อเป็นแรงจูงใจให้มีการปฏิบัติตามมาตรการการส่งเสริมความเสมอภาคและมาตรการขจัดอุปสรรคเพื่อความเสมอภาคด้วย โดยภาครัฐได้กำหนดให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการของเอกชนซึ่งรับคนพิการเข้าทำงานมีสิทธินำเงินค่าจ้างที่จ่ายให้แก่คนพิการมาหักเป็นค่าใช้จ่ายตามประมวลรัษฎากรได้เป็นสองเท่าของจำนวนที่จ่ายจริง และภาครัฐยังได้กำหนดให้เจ้าของอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ หรือบริการสาธารณะอื่น ๆ ซึ่งจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่คนพิการ มีสิทธิหักค่าใช้จ่ายเป็น 2 เท่าของเงินที่เสียไปเพื่อการนั้นจากเงินได้สุทธิหรือกำไรสุทธิของปีที่ค่าใช้จ่ายนั้นเกิดขึ้น แล้วแต่กรณีตามประมวลรัษฎากรอีกด้วย (คู่มือตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534)

2.5 ทฤษฎีผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ "Street Level Bureaucracy"

ผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัตินั้นเป็นผู้ที่ทำให้ภารกิจในการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นธรรม และมีความยืดหยุ่น เพราะผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัตินั้นมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับประชาชน ดังนั้น การใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจของผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ย่อมส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนไปด้วย ซึ่งปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นนี้ย่อมมีความสำคัญต่อคนในสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มคนยากจน เนื่องจากการใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจของผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัตินั้นนับได้ว่าเป็นการไปกำหนดอนาคตของพวกเขาตลอดจนครอบครัวของพวกเขาเลยทีเดียว นอกจากนั้นแล้ว การใช้ดุลพินิจของผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัตินั้นอาจทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์และโทษจากนโยบายของรัฐบาล ตลอดจนยังเป็นการกำหนดถึงโอกาสของประชาชนในการเข้าถึงสิทธิและผลประโยชน์จากรัฐบาลอีกด้วย Fox และ Lipsky ได้ชี้ให้เห็นว่าการตัดสินใจของผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติเป็นเรื่องที่เกิดความยุ่งยากมาก เพราะผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติย่อมถูกคาดหวังว่าจะไม่ก่อให้เกิดความแตกแยกในสังคมและพฤติกรรมที่แปลกแยกของคนในสังคม จึงมีข้อถกเถียงกันว่าผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัตินั้นควรทำอะไรและไม่ควรทำอะไร ในขณะที่ประชาชนเองก็ต้องการการปฏิบัติจากผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่มีความเป็นกันเองและเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน ด้วยเหตุนี้ ผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติเองก็ต้องใส่ใจกับปฏิกิริยาโต้ตอบของประชาชนซึ่งเกิดจากการกระทำของตนด้วย (Kobrak, 2002: 77 – 78)

โดย Lipsky ได้กล่าวถึงตำแหน่งหน้าที่การงานที่ถูกเรียกว่า "ผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ" อันได้แก่ ครู พนักงานตำรวจ และพนักงานอื่นที่เป็นผู้บังคับใช้กฎหมาย พนักงานที่ทำงานด้านสังคม ผู้พิพากษา อัยการ เจ้าหน้าที่ของศาล พนักงานที่ทำงานทางด้านสุขภาพ และพนักงานอื่นของรัฐที่ได้รับงบประมาณจากแผนงานของรัฐบาลในการจัดบริการต่าง ๆ และในฐานะที่ผู้นำนโยบายไปสู่ การปฏิบัติเป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบทั้งการจัดบริการสาธารณะและรักษา

ระเบียบของรัฐ ผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติจึงเป็นตัวหลักสำคัญในการเผชิญหน้าทางการเมือง
 เลย์ทีเดีย (Lipsky, อ้างถึงใน Kobrak, 2002: 78 – 79)

มี 2 เหตุผลหลักที่ทำให้ผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติมีอิทธิพลต่อการถกเถียงกัน
 ทางการเมืองในเรื่องการจัดบริการสาธารณะอันได้แก่ ในประการแรกนั้นจะเป็นการถกเถียงถึง
 ขอบเขตและหน้าที่ที่เหมาะสมของผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ และในประการที่สองนั้น เนื่องจาก
 ผู้นำนโยบายไปสู่ การปฏิบัติเป็นผู้ก่อให้เกิดผลกระทบที่มีความสำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่
 ของประชาชนได้ในหลายรูปแบบ เพราะพวกเขาทำให้พลเมืองมีความคาดหวังต่อการให้บริการ
 ของรัฐบาล พวกเขาเป็น ผู้กำหนดว่าใครจะได้รับประโยชน์หรือได้รับการลงโทษจากภาครัฐ
 และพวกเขาเป็นผู้ตรวจตราถึง การได้รับบริการของประชาชนจากแผนงานต่าง ๆ ของภาครัฐ
 และด้วยเหตุนี้เองผู้นำนโยบายไปสู่ การปฏิบัติจึงเป็นตัวกลางในความสัมพันธ์ระหว่างพลเมือง
 กับภาครัฐ โดยหากภาครัฐให้ความสำคัญกับผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติก็จะส่งผลให้จำนวนของ
 ผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติในหน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐมีจำนวนที่มาก และเงินทุนที่ภาครัฐ
 ต้องจ่ายให้กับผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติก็จะมากไปด้วย โดยเงินทุนที่รัฐต้องจ่ายให้กับผู้นำ
 นโยบายไปสู่การปฏิบัตินั้นจะเป็นทั้งรายจ่ายในส่วนของเงินเดือน และรายจ่ายในส่วนของขอบเขต
 ภาระหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะของผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ (Lipsky, อ้างถึงใน
 Kobrak, 2002: 79)

ไม่เพียงแต่เงินเดือนที่ภาครัฐจ่ายให้กับผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่เพิ่มมากขึ้น
 แต่ขอบเขตหน้าที่การงานของผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติก็เพิ่มมากขึ้นไปด้วย โดยในส่วนของงาน
 ด้าน การจัดการบริการที่หน่วยงานเอกชนเคยรับผิดชอบนั้นหน่วยงานภาครัฐก็ได้เพิ่มความ
 รับผิดชอบในงานเหล่านี้เพิ่มมากขึ้น โดยหน่วยงานภาครัฐไม่เพียงแต่สนับสนุนการดำเนินการของ
 หน่วยงานเอกชน แต่หน่วยงานภาครัฐได้ขยายขอบเขตความรับผิดชอบในบริการต่าง ๆ เหล่านี้
 นี้จึงเป็นหลักฐานที่ชี้ให้เห็นถึงความคาดหวังของสาธารณะชนที่เพิ่มมากขึ้นในเรื่องความมั่นคง
 ปลอดภัย เรื่องการขยายความรับผิดชอบเข้าไปในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาเด็ก นอกจากนั้น
 สาธารณชนเองก็ยังมีความต้องการในเรื่องค่าใช้จ่ายที่เพียงพอในการดูแลและการให้บริการใน
 เรื่องสุขภาพด้วย (Kobrak, 2002: 81)

แม้อันที่จริงประเด็นในเรื่องความมั่นคงปลอดภัย สุขภาพ และการศึกษาของ
 สาธารณชนจะเป็นความมุ่งหมายของสังคมอยู่แล้ว แต่ในช่วง 100 ปีที่ผ่านมาได้มีการ
 ปรับเปลี่ยนรูปแบบเพื่อให้รัฐบาลเข้ามามีความรับผิดชอบมากขึ้น โดยการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้
 เกิดจากสังคมอเมริกากล่าวอ้างถึงในรัฐบาลที่มีขนาดใหญ่ และในสังคมอเมริกามีคนจนจำนวน
 มาก ซึ่งคนจนเหล่านี้ควรที่จะได้รับการคุ้มครองในสิทธิเช่นเดียวกับพลเมืองทั่วไป ด้วยเหตุนี้ จึงทำ
 ให้ผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อพลเมือง ซึ่งอาจจะเพราะผู้นำ

นโยบายไปสู่การปฏิบัตินั้นเป็นผู้ที่ให้ผลประโยชน์แก่สาธารณชนโดยตรง หรือเพราะผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติเป็นตัวกลางระหว่างพลเมืองกับรัฐบาลนั่นเอง โดยกลุ่มคนจนนั้นเป็นกลุ่มที่มีขนาดใหญ่และมีอิทธิพลมาก ดังนั้น ผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติจึงพยายามที่จะอยู่เหนือกลุ่มคนจน แต่ผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติก็อยู่ในสถานการณ์ที่ตนเองจะต้องเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการกับปัญหาความยากจนด้วย ซึ่งคนที่ไม่สามารถซื้อการบริการจากหน่วยงานของภาคเอกชนได้ก็จะมาขอรับบริการจากหน่วยงานของรัฐ จึงดูเหมือนเหมือนสัญลักษณ์ของความก้าวหน้าทางสังคมที่คนจนจำนวนมากสามารถเข้าถึงการให้บริการได้ถึงแม้ว่าพวกเขาจะไม่มีเงินจ่ายสำหรับการขอรับบริการต่าง ๆ ก็ตาม (Kobrak, 2002: 81)

ดังนั้นเมื่อนักปฏิรูปสังคมได้พยายามพัฒนาการแก้ไขปัญหาคความยากจน พวกเขาพยายามที่จะไม่ถกเถียงกันในเรื่องบทบาทของผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ โดยพวกเขาต้องการแยกการจัดสวัสดิการออกจากการตัดสินใจที่เกี่ยวกับการสนับสนุนค่าใช้จ่าย หรือพวกเขาปรารถนาที่จะใช้ระบบการจัดหารายได้ทางด้านภาษีเพื่อกำจัดการตัดสินใจในการจัดสวัสดิการของผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ โดยในช่วงทศวรรษที่ 1960 ถึงต้นทศวรรษที่ 1970 รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้ตอบสนองต่อปัญหาทางด้านสังคมโดยการมอบอำนาจหน้าที่ให้กับผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้เข้ามามีส่วนร่วมงาน ซึ่งรัฐบาลอเมริกาเห็นว่าหากคนจนต้องการความเท่าเทียมทางศาลก็ให้จัดหานักกฎหมายให้พวกเขา หากคนจนต้องการความเท่าเทียมทางด้านสุขภาพก็ให้จัดตั้งสถานพยาบาลที่อยู่ใกล้บ้านให้กับ พวกเขา หากคนจนต้องการความเท่าเทียมในโอกาสทางการศึกษาก็ให้พัฒนาสถานศึกษาให้ พวกเขา ซึ่งการพัฒนาการจ้างงานของภาครัฐเพื่อให้มีผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติเป็นเรื่องที่ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งและสามารถกระทำได้ง่ายกว่าการลดช่องว่างทางด้านรายได้ที่ไม่เท่าเทียมกันของคนในสังคม และในช่วงระยะหลังนี้ภาครัฐได้มีค่าใช้จ่ายให้กับผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่เพิ่มมากขึ้นจึงส่งผลให้ผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้รับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่เพิ่มมากขึ้นไปด้วย นอกเหนือจากนั้นแล้วผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติในบางสาขาอาชีพก็ยังคงเป็นที่ต้องการของภาครัฐในจำนวนที่เพิ่มมากขึ้นไปด้วย (Kobrak, 2002: 82)

อย่างไรก็ตาม ด้วยวิกฤตทางด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อเมืองต่าง ๆ นั้น ได้ส่งผลกระทบต่อผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติด้วยเช่นกัน โดยภาครัฐจะเริ่มหาวิธีที่จะประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ เนื่องจากงบประมาณที่ภาครัฐมีอยู่นั้นต้องมีค่าใช้จ่ายในด้านอื่นเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อการบริหารจัดการทางด้านงบประมาณรัฐบาลจึงจำเป็นต้องลดงบประมาณในการจัดสวัสดิการลง จึงส่งผลกระทบต่อผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติก็อาจจะถูกให้ออกจากงานอันมีสาเหตุมาจากวิกฤตดังกล่าวนี้ ผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเจรจาต่อรองกับสิ่งที่เกิดขึ้น (Kobrak, 2002: 83)

โดยนอเหนือจากที่ผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติจะถกเถียงเนื่องจากสาเหตุที่ว่า ผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติจะต้องจัดการกับการเปลี่ยนแปลงของนโยบายแล้ว อีกเหตุผลหนึ่งก็คือ ผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติมีแนวโน้มที่จะมุ่งความสนใจไปยังความขัดแย้งของสาธารณะที่เร่งด่วน ซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประชาชน และส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนด้วย โดยนโยบายที่ส่งผ่านมาจากผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัตินั้นมักจะเป็นไปด้วยความรวดเร็วและเป็นส่วนตัว พวกเขาต้องใช้ในการตัดสินใจโดยทันทีทันใดถึงแม้ว่าในบางครั้งพวกเขาเองก็พยายามที่จะไม่ทำ และการตัดสินใจของพวกเขาก็เป็นแบบบังเอิญ ซึ่งการตัดสินใจของผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัตินั้นนำมาสู่การจัดสรรทรัพยากรในสังคม ด้วยการตัดสินใจของผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัตินั้นพวกเขาสามารถที่จะนำข้อเรียกร้องของประชาชนในเรื่องของการจัดบริการของภาครัฐไปสู่การพิจารณาของผู้มีอำนาจตัดสินใจแต่ในบางที่ข้อเรียกร้องของประชาชนก็อาจจะถูกปฏิเสธก็ได้ นอกเหนือจากนั้นในการตัดสินใจของผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัตินั้นจะส่งผลกระทบต่อโอกาสในชีวิตของพลเมืองด้วย(Kobrak, 2002: 84)

โดยหากจะกล่าวถึงสภาพในการทำงานของผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัตินั้น ก็อาจจะกล่าวได้ว่า ผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติเป็นผู้ที่ต้องจัดการกับการตอบโต้ของประชาชนแต่ละคนที่มีต่อการตัดสินใจของผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติเอง และการกระทำของผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนก็จะนำมาซึ่งปฏิกิริยาของประชาชนต่อนโยบายนั้น ๆ ด้วย ซึ่งการมีอำนาจในการตัดสินใจของผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัตินี้บางทีการตัดสินใจของผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ อาจทำให้ประชาชนเกิดความไม่พอใจได้ เนื่องจากพวกเขาารู้สึกว่าพวกเขาไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการตัดสินใจของผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ด้วยเหตุนี้ จึงได้มีแนวคิดที่จะจำกัดอำนาจการตัดสินใจของผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติโดยให้ผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติทำงานในรูปแบบของงานประจำวัน จึงทำให้ผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติไม่ต้องรับรู้กับสถานการณ์ต่าง ๆ ของแต่ละคน รวมถึงข้ออ้างหรือข้อเรียกร้องต่าง ๆ ของประชาชนด้วย (Kobrak, 2002: 84 - 85) โดยแนวคิดดังกล่าวนี้ก็จะทำให้การทำงานของผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติไม่ต่างไปจากระบบราชการในอุดมคติที่ใช้การตัดสินใจโดยไม่คำนึงถึงเรื่องส่วนบุคคล แต่อย่างไรก็ตาม ถ้าหากผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติมีระดับในการใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจสูง และผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติมีความเป็นอิสระจากอำนาจของหน่วยงาน ก็จะส่งผลให้ผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติกลายเป็นผู้กระทำนโยบาย "Policy Makers" ได้เลยทีเดียว (Kobrak, 2002: 89)

และหากจะกล่าวถึงนโยบายของภาครัฐในการส่งเสริมอาชีพคนพิการแล้ว ผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติเองก็นับได้ว่าเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อนโยบายดังกล่าวเป็นอย่างมาก ซึ่งจะเห็นได้จากการที่ยังมีกฎหมายและกฎระเบียบจำนวนหนึ่งที่ยังเปิดโอกาสให้ผู้นำนโยบายไปสู่

การปฏิบัติสามารถที่จะใช้ดุลพินิจในการพิจารณารับคนพิการเข้าทำงาน หรือแม้แต่ในบทบัญญัติของพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 เอง ก็ยังมีข้อกำหนดที่เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติสามารถที่จะใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจได้ เช่น การที่เจ้าของสถานประกอบการที่เข้าข่ายใน การจ้างคนพิการเข้าทำงานในฐานะที่เป็นผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติก็สามารถที่จะใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจว่าจะจ้างคนพิการเข้าทำงานหรือจะจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ หรือในกรณีนั้นนโยบายในการส่งเสริมอาชีพคนพิการไม่มีสภาพบังคับจึงทำให้ผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติสามารถที่จะใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจว่าจะทำหรือไม่ทำตามกฎหมายข้อบังคับก็ได้ นอกจากนั้นแล้วผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติยังมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการประเมินผลการปฏิบัติงานของลูกจ้างพิการ การประเมินเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งให้กับลูกจ้างพิการ ตลอดจน การจัดสรรสวัสดิการต่าง ๆ ในด้านการประกอบอาชีพให้กับคนพิการ เช่น การอนุมัติให้คนพิการที่ต้องการประกอบอาชีพอิสระได้รับเงินกู้ยืมจากกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ เป็นต้น ฉะนั้นแล้วการใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจของผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพของคนพิการย่อมส่งผลกระทบต่อการได้รับความเป็นธรรมในการประกอบอาชีพของ คนพิการด้วย

โดยสำหรับคำว่า "ผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ" ในงานวิจัยชิ้นนี้ ทางผู้วิจัยต้องการให้มีความหมายครอบคลุมถึง ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดจนนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการเอกชน ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจซึ่งส่งผลกระทบต่อการประกอบอาชีพของคนพิการ ไม่ว่าจะเป็นการบังคับใช้กฎหมาย หรือการปฏิบัติตามนโยบายของภาครัฐที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพของคนพิการ โดยสาเหตุที่ผู้วิจัยต้องการให้คำว่า "ผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ" มีความหมายครอบคลุมไปถึงภาคเอกชนด้วยนั้น เพราะทางผู้วิจัยเห็นว่า สำหรับนโยบายของภาครัฐในการส่งเสริมอาชีพคนพิการนั้นต้องอาศัยความร่วมมือทั้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐและนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการเอกชนในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ฉะนั้นแล้วทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐและนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการเอกชนจึงเป็นผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัตินั่นเอง

โดยทางผู้วิจัยจะได้นำแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่ทางผู้วิจัยได้นำมากล่าวไว้ในบทนี้ไปใช้เพื่อการอธิบายการพิสูจน์สมมุติฐานในบทที่ 4 เพื่อให้การพิสูจน์สมมุติฐานในบทที่ 4 มีความสมบูรณ์ทั้งในเรื่องของข้อมูลเชิงประจักษ์และการประยุกต์ใช้ทฤษฎี

โดยสำหรับสมมุติฐานในข้อแรกที่กล่าวว่า "นโยบายของภาครัฐทั้งในส่วนของนโยบายทั่วไปและนโยบายการส่งเสริมอาชีพคนพิการไม่สามารถสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพให้กับคนพิการและคนพิการทางสายตาได้อย่างแท้จริง" นั้นสามารถที่จะนำมาเชื่อมโยงกับทฤษฎีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิมนุษยชน และทฤษฎีการจัดสรรในสังคม โดยทฤษฎี

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิมนุษยชนนั้นเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีความเท่าเทียมกัน ในขณะที่
 ทฤษฎีการจัดสรรในสังคมมุ่งที่จะให้คนในสังคมได้รับความเป็นธรรมจากการจัดสรรทรัพยากรใน
 สังคม

ส่วนสมมุติฐานข้อที่ 2 ที่กล่าวว่า "นโยบายการส่งเสริมอาชีพคนพิการของ
 ภาครัฐที่มุ่งการแก้ไขปัญหาคคนพิการแบบรวมหมู่ นั้นไม่สามารถสร้างโอกาสให้กับคนพิการทาง
 สายตาในการประกอบอาชีพได้" สามารถที่จะนำมาเชื่อมโยงกับทฤษฎีการจัดสรรในสังคมและ
 ทฤษฎีการส่งเสริมความเสมอภาคได้ โดยทฤษฎีการจัดสรรในสังคมนั้นได้กล่าวถึงการจัดสรร
 ทรัพยากรในสังคมให้กับคนในสังคมด้วยวิธีการต่าง ๆ ในขณะที่ทฤษฎีการส่งเสริมความเสมอภาค
 นั้นเป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นการจัดสรรโดยมองผู้รับเป็นกลุ่มเช่นเดียวกับรูปแบบหนึ่งของทฤษฎีการ
 จัดสรรในสังคม แต่ทฤษฎีการส่งเสริม ความเสมอภาคนั้นจะให้ความสำคัญกับวิธีในการจัดสรรซึ่ง
 เน้นการให้โควต้ากับกลุ่มที่มีความเสียเปรียบในสังคมเพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสให้กับกลุ่มเหล่านั้น

และสมมุติฐานข้อสุดท้ายที่กล่าวว่า "การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติไม่สามารถ
 สร้างความเป็นธรรมในสังคมให้กับคนพิการและคนพิการทางสายตาในการประกอบอาชีพได้"
 สามารถที่จะนำมาเชื่อมโยงกับทฤษฎีผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ "Street Level Bureaucracy"
 ที่กล่าวถึงอำนาจของผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติในการใช้ดุลพินิจเพื่อตัดสินใจในการดำเนินการ
 อย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่นโยบายของภาครัฐได้ให้อำนาจในการตัดสินใจเอาไว้ ซึ่งการใช้ดุลพินิจ
 ของผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัตินี้อาจส่งผลในทางที่ดีหรือในทางที่ไม่ดีต่อคนในสังคมก็ได้

แต่ก่อนที่ทางผู้วิจัยจะได้พิสูจน์สมมุติฐานของงานวิจัยชิ้นนี้ ทางผู้วิจัยจะได้
 กล่าวถึงความเป็นมาและโอกาสในการประกอบอาชีพของคนตาบอดเสียก่อน เพื่อให้ผู้อ่านได้
 เข้าใจถึงการประกอบอาชีพของคนตาบอดอย่างละเอียด อันจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจถึง
 อุปสรรคในการประกอบอาชีพของคนตาบอดได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งความเป็นมาและโอกาสในการประกอบ
 อาชีพของคนตาบอดนั้นทางผู้วิจัยได้กล่าวไว้อย่างละเอียดแล้วในบทต่อไป